

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: Veszendő lelkek

Forrás:

8 órai újság

Bp.

1922. III. 9.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

343.121.5

'1922'

Veszendő lelkek.

Egy délelőtt a rendőri gyermekbiróságon. — Erkölcsileg fogya-
lékos, de megmenthető gyerme-
kek sorsa. — A hatóságok és a
társadalom közönyössége.

— Saját tudósítónktól. —

A Szerb-utcában, a kerületi rendőrka-
pitanyság épületének második emeletén
van a rendőri gyermekbiróság. Sötét
ház, szűk és homályos folyosókkal, kis
szobákkal. Látszik, hogy nem hivatal
számára épült idehozzák mindazokat a
gyerekeket, lányokat és fiukat, egészen
a betöltött tizennyolc éves korig, akik bár-
miféle okból rendőrkézre kerülnek. Hogy
ebben a nagy városban az ok bőséges,
elképzelhető, de a legtöbbször (már a
súlyosabb eseteket értjük és nem olyan
kihágást, aminő például a villamosra
való ugrálás és a lógás, utcai hajbakapás,
labdarugás tiltott helyen stb.) a csavar-
gás és ami ezzel csaknem mindig
együttjár, a lopás állítja a züllésnek in-
duló gyerekeket a rendőri gyermekbiróság
elő. Egy délelőtti kihallgatás elegendő-
képpen megmutatja ezt.

Három leány és két fiu. Először a fiuk-
kal végez a rendőrfőtanácsos. Az első tizen-
négy éves, fájós szemű, sűrűn pislogató
gyerek, alighanem trachomás. Vele van
az anyja is, aki maga kérte a gyereknek
javítóintézetbe való elhelyezését, de most,
hogy komolyra fordul a dolog, kezd meg-
hátrálni és mentetgeti a fiút, szépitgeti
cselekedeteit. Most csak az a kifogása,
hogy nem fogad szót és csavarog, de las-

sanként belemelegszik és kénytelen beis-
merni, hogy bizony lop is. Elvált asz-
szony, aki egyedül van és nem tud eléggé
vigyázni a gyerekre.

— Hát mért csavarogsz? Hová jársz?

— A moziba.

— Hol veszed erre a pénzt? Hiszen a
moziba nem mehetsz ingyen.

— Kocsit huzok, — feleli ptyeregve.

— Mit kapsz azért?

— Nyolc koronát.

— Csak egyedül csavarogsz? Nincsenek
pajtásaid?

— De van . . . az Andris meg a
Tongó . . .

— Ez csak olyan csufnév, ugye?

— Igen, — feleli mosolyogva.

— Téged hogyan szólítanak?

— Vörösorru.

— Pedig nem is vörös az orrod.

A gyerek nevetni kezd és az anyja tá-
mogatásával bevallja, hogy lopnak is,
nemcsak kocsit huznak. Szenet lopnak a
kocsikról, meg fát és eladják a zöldseges
embernek, aki ott árul az utcájukban az
egyik kapualjban.

— Megveszi az pénzért. Egy kilót oda-
adunk neki két korona ötvenért, meg
három koronáért, ő meg eladja négyért.
Vesz az krumplit is. Az az ember, aki
ott lakik a szomszédunkban és a krumpli-
gyárban dolgozik, a nagykabátjában min-
dig hoz neki krumplit is.

Szóval: a példa ragadós. A gyerek
egyébként a negyedik elemibe jár, de
most szembaja miatt, amelyet a házban
lakó más gyerekektől kapott, a tanító

hazaküldte azzal, hogy gyógyíttassa ma-
gát és ha jobban lesz, akkor jöjjön el
ismét.

Átküldik a büntetőtörvényszék fiatal-
koruak bíróságához.

A másik fiu tizenhárom éves. Sirva be-
szél és rendkívül sokat. Ez már hat hó-
napig javítóintézetben is volt. Összevissza
kever mindent úgy, hogy nehéz bejöle ki-
hámozni a valóságot. Ha ugyan valóság.
Az apja kéri javítóintézetbe való küldé-
sét, mert lop. Alighogy elmondja neki a
rendőrfőtanácsos a panaszt, a fiu belekezd
mondókájába, amelyet alig lehet félbe-
szakítani.

— A mostoha apám főpincér, én bor-
bélyinas voltam, de a segéd kidobott,
nem tudom, miért haragszik reám, azt
beszélte, hogy rossz voltam, pedig nem
igaz, a gazdám nagyon szeretett, én nem
loptam soha semmit, jó fiu voltam, csak a
mostoha apám szabadulni akar tőlem,
azért akar újra a javítóba küldeni, ne
tessék odaküldeni, én nem akarok börtö-
ntöltötlen lenni. A javítóban csak rossz-
szabdra csinálnak.

Átküldik a büntetőtörvényszék fiatal-
koruak bíróságához.

Most jönnek a lányok. Az első tizen-
három éves, vézna, kis teremtés.

— Lányom, az a panasz, hogy folyton
lopsz.

— Csak egyszer loptam tizenkét ko-
ronát.

— Honnan, hol?

— Az anyám elküldött valami cédu-
lával egy helyre és ott az asztalon lát-
tam a pénzt. Elvettem.

— De máskor is loptál.

— Máskor nem. Csak tegnap huszon-
hat koronát az anyámtól.

Mindezt úgy mondja, mintha a legter-
ményesebb dolog lenne.

— Hogyan loptad el?

— A feje alól.

— Mennyi pénz volt ott?

— Volt ott száz korona is, de csak
huszonhatot vettem el.

— Ki tanított a lopásra?

— A házban tanultam a gyerekektől.

— Mást nem loptál?

— Hívtak a vasúthoz szemet lopni.

— Tudod-e mi a lopás?

— Nem.

A rendőrfőtanácsos nagy türelemmel
magyarázgatni kezdi, hogy ha valakitől
kér valamit és megkapja, az nem lopás.
A leány nagy érdeklődéssel hallgatja a
fejtegetést és végre mintha valami nagy
titkot fődözött volna föl, megkönyeh-
bültem mondja:

— Akkor lopok, ha elveszem.

— Tanultad te azt, hogy: ne loptaj!

— Tanultam.

— Hol tanultad?

— A tiz parancsolatban.

— No látod. Ki adta ki a tiz paran-
csolatot?

— Az Isten.

— És te mégis lopsz.

Nem mondhatnám, hogy valami nagy
hatása lett volna ennek az erkölcsi pré-
dikációnak a leányra, akit — átkülde-
nek a büntetőtörvényszék fiatalkoruak
bíróságához.

A másik leány tizenhét éves lesz de-
emberben. Az a panasz, hogy nem akar

tanulni és éjjelre is kimarad. Határozot-
tan *inbecillis* benyomását teszi.

— Hát egypárszor kimaradtam.

— Hol?

— Például Szilveszterkor mulattam
a Vigadóban. Az udvarlóm *beváltott*.

— Udvarlója is van? Ki az, hogy hiv-
ják?

— Villamosszerelő, a Feri, a másik ne-
vét nem tudom.

Ezt is átkisérték a büntetőtörvényszék
fiatalkorúak bíróságához.

Az ember első pillanatban meglehetősen
zavarban van, amikor látja az egyforma
elintézést: a büntetőbírósághoz kerül
mindenki, az is, aki már mintha rászol-
gált volna erre az intézkedésre, az is, aki
rossz társaságtól elcsábítva most tette
meg első botlását, az is, aki nem bíró,
hanem győgyepedagógus kezébe való és
akit gyöngélméjüek zárt intézetében kel-
lene elhelyezni. De nem lehet másként. A

rendőri gyermekbiróságnak nincs semmi-
féle otthona, amely menedéktül szolgálna
legalább egy-két hétre a nem teljesen
megromlott, nem gonosz indulatu gyer-
mekeknek addig, míg megfelelő elhelye-
zésükről gondoskodni lehet. De kü-
lönben is összevissza két ilyen otthon
van. Fiuk számára az egyik. A másik Rá-
kospalotán van leányok számára. De mi
az a két hely a magukra hagyott, párt-
fogó kézre szoruló gyermekek nagy tö-
megéhez képest? Hiszen a múlt évben
körülbelül 1200 gyerek volt a rendőrbiró-
ság előtt. A rendőri gyermekbiróság,
amelynek éppen tiz esztendeje *Geguss*
Dániel rendőriőtanácsos a vezetője, aki
egymaga hangversenyek, fölolvasások, min-
denféle ünnepségek rendezésével mintegy
400.000 korona alapot szerzett össze-
gyors segítség céljára, a gyermekbiróság
hiányos intézmény mindaddig, míg a kor-
mány komolyan hozzá nem lát e ve-
szendő lelkek megmentéséhez. —j6.